

शब्दकोश

अनुसन्धान - वास्तविकताहरू पत्ता लगाउनको निम्ति गरिने होशियारीपूर्ण जाँच

अन्तको-समय - संसारको अन्त हुने समयको अवधिसँग सम्बन्धित समय।

अन्तरविन्ती - अर्काको भलाईको निम्ति गरिने विन्ती (प्रार्थना)।

अन्यजाति - यहूदी जाति बाहेकको अर्को व्यक्ति।

आश्राम - विशेष धार्मिक कबोलहरू लिएका व्यक्तिहरूका निम्ति बनाइएको घर।

इन्टरटेष्टमेन्टल अवधि - पुरानो नियमको अन्तिम ऐतिहासिक घटनाहरू र नयाँ नियमको शुरूको ऐतिहासिक घटनाहरूको समय, ई.पू. ३२३ देखि ई.पू. ६ सम्म।

ईश्वर (दैवत्व) - ईश्वरको आवश्यक स्वभाव, ईश्वरीय व्यक्ति।

ई.सं. (ए.डी.) - लैटिन भाषामा एनो डोमीनी भनिन्छ, जसको अर्थ हो "परमप्रभुको वर्षमा" यसलाई ख्रीष्टको जन्म पछिको मितिमा लिइएको छ।

उखान - अत्मिकी सत्यताको प्रकट गर्न प्रत्येक दिनको जीवनीबाट लिइएको कथा।

एपोकल्याप्टीक (प्रकाश) - एक प्रकारको लेखाई जसमा अर्थ बताउनको (प्रकाश) निम्ति वस्तुहरू र शब्दहरूको प्रयोग गरिएको हुन्छ।

कप्तान - एक सय सिपाहीहरूलाई अधिन गर्ने अधिकार पाएको रोमी सिपाही

कविता - आवाजको नमूना, लम्बाई र शब्दहरूको छनौटमा विशेष नियमहरूको पालनगरी निर्माण गरिएको रचना।

कष्ट (पीडा)को हप्ता - येशू ख्रीष्ट त्यागिनु, समातिनु, मुद्दामा पर्नु र क्रूसमा चढनु भएको हप्ता

क्यानान् - न्यायको विशेष स्तरको निश्चय गर्ने लेखाइहरूको भूण्ड (समूह)

कारागारी पत्रहरू - पावलको पहिलो रोमी कारागारको समयमा लेखिएका एफिसी, फिलिप्पी, कलस्सी र फिलेमोनका पत्रहरू

कालक्रम - समय वा घटनाको आधारमा मिलाइने सूची।

कोडेक्स (धर्म संहिता) - पाण्डुलिपि पातहरूद्वारा बनाइएको पुस्तक।

कोरिन्था (सन्देश) - मुक्तिको बारेमा स्वर्गदूतहरूद्वारा घोषित गरिएको समाचार

खतना - पुरुष अङ्गमा करारको निमित्त बनाइने शारीरिक चिन्ह।

ख्रीष्टविरोधीहरू - ख्रीष्ट शरीरमा आउनु भएको हो भनी इन्कार गर्ने व्यक्तिहरू।

छालाको लेखाई - भेडा वा बाखाको छालाबाट बनाईएको वस्तुमा लेख्ने काम।

छुटकारा, मुक्ति - निराश वा खतराबाट स्वतन्त्र पार्ने काम, फेरि किन्नु।

भूटा शिक्षा - सत्यताको विरुद्धमा सिकाइएको विचारहरू वा शिक्षाहरू।

भूण्ड (समूह) - अरू सबैको भन्दा भिन्ने प्रकारको विचारमा विश्वास गर्ने धार्मिक भूण्ड।

तितर वितर - ई.पू. ५८७ मा पालेस्टाइन बाहिर यहूदीहरूको तितरवितर (छरौट)।

तथ्याङ्क - उद्देश्य प्राप्तीको निमित्त होशियारीसँग बनाइएको योजना वा प्रणाली।

दर्शनशास्त्र - वास्तविकताको स्वभावको सम्बन्धमा भएको विचारको प्रक्रिया।

धर्म परिवर्तन गर्ने - यहूदी व्यवस्थाले माँग गरेको सबै विधिमा समर्पण गरी यहूदी धर्ममा परिवर्तन गरिने काम।

धर्मी - ख्रीष्टको धार्मिकताको आधारमा कुनै एक व्यक्तिलाई धर्मी ठहर्‍याउने काम

नष्टिक शिक्षा - वस्तु दूषित छ र संसारबाट बचनको निमित्त विशेष प्रकारको ज्ञान चाँहिन्छ भन्ने विश्वास।

निरिक्षणका सुसमाचार - एकै विषयमा प्रस्तुत गर्ने दृष्टि, मती मर्कूस र लूकाका सुसमाचारहरू।

निस्तार चाड - यहूदीहरूले मिश्रको दासत्वपनबाट छुटकारा पाएको सम्भनामा मनाइने चाड (प्रस्थान १२)

निर्दयी - अन्याय गर्ने वा दया नभएको।

पवित्रिकरण - शुद्ध गर्ने काम, कहिले कहीं धार्मिक विधिबाट पनि शुद्ध गरिने काम।

प्यापरी - प्यापीरस (पात)बाट बनाईएका पाण्डुलिपिहरू

पाण्डुलिपि - हातद्वारा लेखिएको लेख-प्रमाण।

पालेस्टाइन - परमेश्वरले अब्राहामका सन्तानहरूलाई प्रतिज्ञा गर्नुभएको इस्राएलको मूलुक

पाहरी पत्रहरू - १ तिमोथी, २ तिमोथी र तितसका पत्रहरू

पेन्तिकोस् - मोशालाई सिनै पर्वतमा व्यवस्था दिएको सम्भनामा मनाइने यहूदी चाड।

पैतृकसम्पत्ति - उत्तराधिकारीलाई आउने सम्पत्ति, जुन व्यक्तिको जन्म वा अवस्थाद्वारा प्राप्त गरिन्छ।

फरिसी - यहूदी धर्म भित्रकै एक समूह हो, जसका सदस्यहरू व्यवस्था र धर्मगुरुहरूका परम्पराहरू पालन गर्नमा बडो होशियारी छन्।

बि. सी. (ई.पू.) - ईसा पूर्व, जसको अर्थ ख्रीष्ट भन्दा पहिलेको समय

बडाहाकिम - रोमी साम्राज्यले नियुक्त गरेको रोमी प्रान्तको सरकार।

भविष्यवाणी - भविष्यको बारेमा बताइएको सन्देश।

मण्डलीमा पढिने पाठ - मण्डलीको सेवाकाइको समयमा पढिने वचनको पुस्तक।

मसीह (ख्रीष्ट) - ख्रीष्टलाई दिइएको उपाधि हो। यसले देखाउँछ कि विशेष काम गर्नको निमित्त परमेश्वरले उहाँलाईनै छान्नु भएको थियो।

महान आज्ञा - ख्रीष्टको पुनरूत्थान भएर स्वर्ग जान अगाडि उहाँले आफ्ना चेलाहरूलाई दिनुभएको आदेश वा आज्ञा।

महासभा - प्रधान पुजाहारीको नेतृत्वमा सञ्चालन गरिएको सत्तरी यहूदी धर्मगुरुहरूको सभा हो र रोमी साम्राज्यका यहूदीहरूको बीचको कुराहरू हेरविचार गर्ने अधिकार पनि यिनीहरूलाई दिइएको थियो।

मेडीकल - औषधी वा रोग बिमारको उपचार सम्बन्धी कुरा।

मूर्तिपूजक (अन्यजाति) - यहूदी र ख्रीष्टियान बाहेक अरू व्यक्तिहरू

यहूदी-धर्म - यहूदी जातिले पालन गर्ने धर्म र सांस्कृतिक।

यहूदी मत मान्नेहरू - मुक्तिको निमित्त यहूदी व्यवस्थाको पालन गर्नु पर्छ भन्ने ख्रीष्टियानहरूको एक समूह।

शब्दकोश

यात्रा पत्रहरू - रोमी, १ र २ कोरिन्थी, १ र २
थिस्सलोनीकीका पत्रहरू।

राजद्रोही - नियमका अधिकारीहरूको विरुद्धमा भएको
विद्रोहीपन।

लेवीको पुरोहितपन - लेवीको कुलबाट परमेश्वरले
पूजाहारीपनको निम्ति छुट्याईएको पूजाहारीहरूको क्रम (गन्ती
३:३-१३ पढ्नुहोस्)।

लैटीन - करीब ई.पू. ६०० मा रोममा पहिलो पल्ट प्रयोग
गरिएको भाषा हो। र पछि गएर इटाली, पश्चिमी
भूमध्यसागरीय क्षेत्र र उत्तर अफ्रीकामा प्रयोग गरिएको थियो।

वार्तालाप - कुनै पनि विषयलाई स्पष्ट रूपमा प्रकट गरिने एक
प्रकारको कुराकानी।

वंशावली - सन्तानको पंक्ति पितापूर्वाको सूची

वंशावली - पुर्खाहरूको लेख-प्रमाण वा व्यक्तिहरूको सन्तानको
वर्णन।

विश्राम दिन - हप्ताको सातौं दिन (प्रस्थान ३१-१२-१७)।

विषय (उद्देश्य) - वार्तालाप वा लेखको विषय वा शीर्षक।

वैद्य (डाक्टर) - रोगको उपचार सम्बन्धी कला र विज्ञानमा
निपुण व्यक्ति

वादविवाद - बहस, वेमिलाप, छलफल।

सष्टा दिनु - कुनै बिराएको कामको निमित्त उस्तै प्रकारको कुराको सष्टा दिनु।

सदुकी - यो यहूदीहरूको एक भूण्ड हो जसका सदस्यहरूले पुरानो नियमका पाँच पुस्तकहरूमात्र स्वीकार गरेका थिए र तिनीहरू स्वर्गदूतहरू र मरेकाहरूको पुनरूत्थानमा विश्वास गर्दैनथे।

समान्तर - एकै दिशामा लगिएका कुराहरू।

सभाघर - पुरानो नियम धर्मशास्त्रको पढाई र अध्ययनको निमित्त कम्तीमा दश जना यहूदी पुरुषहरू भेला हुने ठाउँ।

स्मरण - बितेका अनुभवहरूको बारेमा विचार गर्ने वा भन्ने स्वभाव।

साधुपन - कडा स्वार्थ-त्यागको चिन्ह।

साभे-हकदार - अर्को व्यक्ति सँगसँगै सम्पत्ति प्राप्त गर्ने व्यक्ति।

सुद्धिकरण - एक विश्वासीलाई दुष्टबाट छुट्याउने काम।

सिद्धान्तिक - परमेश्वर र संसारसँग उहाँको सम्बन्धको विषयमा गरिने अध्ययन।

सेप्टोजेन्ट - इन्टरटेष्टमेन्टल समयमा बनाईएको पुरानो नियमको ग्रीक अनुवाद।

शब्दहरू - समूह वा व्यक्तिद्वारा बोल्नको निमित्त प्रयोग गरिन शब्दहरूको संकलन।

शहीदपन - धार्मिक विश्वासको निमित्त मृत्युको दुःख भोग्ने काम।

शास्त्री - यहूदी व्यवस्थाको व्याख्या गर्ने र यसलाई दैनिक जीवनमा कसरी लगाउनु पर्छ भन्ने व्यक्तिहरूको समूह।

हेलेनिष्ट - जन्मैबाट ग्रीक नभए पनि ग्रीक सांस्कृतिक भएको व्यक्ति।